

MESE A MESEÍRÓRÓL >

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kislány, szülei egy szem gyermeke...

Szöveg - **Veress Kata** / Kép - **Memlaur Imre**

- ◆ A vékonyka leányka majd' minden gyerekbetegséget elkapott, sokat mesélő nagymamája olyankor az ágya szélén ülve még több mesével igyekezett átsegíteni őt a nehézségeken. A kislány különösen a Grimm- és a magyar népmesék világában szeretett elmerrülni, de édesapjának köszönhetően a gyermekverseket is hamar megismerte. Tízéves lehetett, amikor édesapja egyszer arra lett figyelmes, hogy egy maga költötte mackós verset ismételt fel-alá járkálva. Lejegyezte a hallottakat, elküldte egy gyermeklapnak, ahol meg is jelent. Amikor a lányka nagyobb lett, megtudta, hogy több költő is volt az ősei között, s meglehetősen örökölte a tehetségét. Telt-múlt az idő, a kislányból nagylány lett, és a család biztatására továbbra is papírra vetette rímekbe szedett gondolatait. Egyszer a budapesti nagynénje – aki mindig várta a levélben érkező újabb költeményeket – fogta magát, és elküldte unokahúga legfrissebb, „Mi van a tarisznyában?” című versét a Hölgyfutár című lapnak. A 16 éves lány a költeményben azon morfondírozott, hogy vajon milyen útravaló van az ő tarisznyájában, amelyből élete végéig gazdálkodnia kell, miért szövi folyton a verseket, s lesz-e valaki az út végén, aki látni fogja, hogy hányszor hagyott maga mögött fekete foltot vagy arany nyomot az út porában. A vers megjelent a lapban, és az ország minden városába eljutott. Hogy, hogy nem, pár héttel később egy kaposvári ember betért a helyi szabóhoz, és abba az újságba csomagolva vitte el igazításra a nadrágját, amelyben a tarisznyás vers volt. Amikor a szabó – szintén poétáskodó – fia meglátta a verset, annyira megtetszett neki, hogy tollat fogott, versbe szedett köszönetet írt a lánynak a költeményért, majd elküldte a lapnak, kérve, hogy juttassák el a címzettnek. A lány válaszolt, s így kezdődött el a több hónapig tartó levelezés Vác és Kaposvár között a költészetről. Aztán jött a háború, a fiút elvitték katonának. Miközben a fiú a fronton, majd hadifogságban töltötte a következő éveit, a lány légiriadók közepette leérettsgizett és dolgozni kezdett. Négy évvel a háború után váci revizorok vetődtek Kaposvárra. Mikor a hadifogságból éppen hazatért fiú megtudta, honnan érkeztek, megkérdezte tőlük, nem ismerik-e véletlenül a lányt. Ők „véletlenül” tudták, kiről van szó, s hogy túlélte a háborút. A fiú írt a lánynak, megismerték egymást, s egy év múlva összeházasodtak. Eleinte nagy szegénységben, de annál nagyobb boldogságban éltek. Összekovácsolta őket a hit és a szeretet, ami nélkül nem lettek volna képesek beletörődni abba, hogy a Jóisten ahogy hozta, úgy el is vitte elsőszülöttjüket. Egy kisfiú és két kislány érkezett még a családba, akik tudták, ők valójában négyen vannak, egyikőjük a Mennyországból figyel rájuk.

Fésűs Éva HERNYÓ

Ó, rügvet rágó gömbölyűség,
te százszor átkozott, csúnya,
ki annyi termő éjszakán át
riasztod érő alma álmát,
te vagy létünk szimbóluma.

Ó, tudva tudatlan cudarság,
haszontalan kis szörnyeteg,
ki vést hozol a gyöngye fákra,
így hoztunk mi is a világra
keservet, bajt és könnyeket.

Ó, gyűrve gyűrűző mohóság,
mely két nap egy centit halad,
mikor jön már el életünkbe
a pillangóra váló, büszke,
nagy, boldogságos pillanat?

Ó, benned is van alvó szépség,
lány röppenések ritmusa,
de oly kevés, kiben föléled,
és legtöbbször az éhes élet
csak falatért vívott tusa.

Ó, lustaság és örök éhség,
ma elképzelni oly nehéz,
hogy egyszer egy virágnak vágya
tied lesz és hogy érted lágyra
forróodik kelyhén a méz.

Ó, lepkerejtő csöpp koporsó,
tiédde sorsom oly rokon!
És míg e húshüvely nem enged,
szívemben, mint sugárzó terhet
az Isten álmát hordozom.

Amikor az édesanya egyszer belenézett a kisfia verses mesekönyvébe, azt gondolta: „Hisz ilyet én is tudnék írni!” A Rádióban dolgozó rokona arra bátorította, hogy küldje el versikéjét az Esti mesébe. Továbbiakat kértek tőle. Az anyuka napközben gépíróként dolgozott, a munkát letéve meséket költött. Csupafül, Toppantó királykisasszony, Pöttömke, Palacsintás király, Ajnácska, rádiójátékok, ovis műsorok, báb- és mesefilmek keltek életre írógépén. A meseíróvá vált asszony maig váltig állítja: férje segítsége és biztatása nélkül nem teljesedhetett volna ki a meseírásban, abban, amire a Jóisten szánta. Bár két emberöltőnyi gyermek is felnőtt meséin, sosem tartotta magát íróként, s nem vágyott az ismert embe-
reket övező dicsfényre. Gépíróként ment nyugdíjba.

A fenti mese Fésűs Éváról szól, a 90. születésnapját ünneplő, maga körül örökké derűt árasztó meseíróról, akitől nemegyszer elmondták: akár róla lehetne megmintázni a jószágos öreg tündért. Három gyermeke, tizenkét unokája és azok házastársai, valamint tizenhárom (plusz két, még pocaklakó) dédunokája készül arra, hogy az egész család együtt ünnepelje sokunk mesekirálynőjét a jeles napon. Kevésbé köztudott róla, hogy hosszú élete során nem pusztán gyermekeknek szóló történeteket szövögetett. Sokáig a fiók mélyének írta a felnőtt élet kérdéseivel foglalkozó verseit, amelyet csak a hozzá közelállók mutatott meg.

Miközben a nagy érdeklődésre való tekintettel a könyvkiadók sorra adják ki újra a meseköteteit. Az ezüst hegedű például a könyvhétre jön ki tizenegyedik kiadásban. Fésűs Éva idén azokat is megajándékozta bővített felnőtt verseskötetével, akik nem jutottak hozzá a 2008-ban néhány száz példányban megjelent (az antikváriumokban csak ritkán és aranyáron fellelhető) *Cseppnyi víz* című kiadványhoz. ◆